

Stanowisko Nr 4/2026
Rady Gminy Michałowice i Wójta Gminy Michałowice

z dnia 29 kwietnia 2026 r.

**w sprawie uwag do Planu Urządzenia Lasu na lata 2028–2037 opracowywanego
przez Nadleśnictwo Chojnów**

Wprowadzenie

Las Komorowski oraz Las Chlebowski stanowią niewielkie kompleksy leśne położone w aglomeracji warszawskiej, w odległości poniżej 10 km od miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.

Z tego względu pełnią funkcje lasów ochronnych, w których usługi ekosystemowe — w szczególności funkcje społeczne, krajobrazowe i klimatyczne — powinny podlegać szczególnej ochronie.

Należy podkreślić, że są to lasy o bardzo małej powierzchni: Las Komorowski obejmuje jedynie 10 oddziałów, a Las Chlebowski 12 oddziałów. Każdy z tych kompleksów ma około 200 hektarów powierzchni.

Oba kompleksy są otoczone zabudową mieszkaniową, położone w pobliżu dróg i podlegają silnej antropopresji. Jednocześnie są intensywnie wykorzystywane rekreacyjnie przez mieszkańców gminy oraz licznych odwiedzających z okolicznych miejscowości.

Rębnie i trzebieże prowadzone w ramach PUL 2018-2027 doprowadziły do powstania rozległych powierzchni pozbawionych drzew, co negatywnie wpłynęło na walory przyrodnicze, krajobrazowe i rekreacyjne tych terenów.

Lokalna społeczność oczekuje zmiany sposobu prowadzenia gospodarki leśnej w tych lasach.

W związku z konsultacjami do ustalenia nowego Planu Urządzania Lasu na lata 2028-2037 wnosimy o:

1. Odejście od gospodarki surowcowej

Wnosimy o zaprzestanie prowadzenia gospodarki surowcowej, której celem jest efektywne i ciągle pozyskanie drewna.

Oczekiwanym skutkiem odejścia od gospodarki surowcowej jest zdecydowane ograniczenie liczby drzew wycinanych z lasu i ochrona drzew dojrzałych.

W tak małych i poddanych antropopresji lasach prowadzenie gospodarki surowcowej prowadzi do degradacji krajobrazu i nie może być uzasadnione względami ekonomicznymi.

Odejście od gospodarki surowcowej nie oznacza jednak rezygnacji z prac leśnych, w tym wycinek uzasadnionych względami bezpieczeństwa czy sanitarnymi.

2. Priorytetem dla gospodarki leśnej powinien być wzrost wartości przyrodniczej i bioróżnorodności lasów

Celem gospodarki leśnej w Lasach Komorowskim i Chlebowskim powinno być zwiększenie ich bioróżnorodności, odbudowa struktury lasu po latach intensywnej gospodarki surowcowej, naprawa zdegradowanych siedlisk i naturalizacja drzewostanów.

Bioróżnorodność stanowi podstawowy warunek trwałości i odporności ekosystemów leśnych. Bioróżnorodność obejmuje zróżnicowanie gatunkowe drzew, obecność drzew dojrzałych oraz zachowanie dobrze rozwiniętego podszytu i runa leśnego.

Zwracamy uwagę, że obecnie prowadzone odnowienia opierają się głównie na nasadzeniach jednego lub dwóch gatunków, przede wszystkim dębu i sosny, co prowadzi do powstawania drzewostanów o charakterze monokulturowym.

Postulujemy odejście od nowych nasadzeń w formie monokultur i zastąpienie ich odnowieniami naturalnymi lub nasadzeniami wielogatunkowymi.

3. Wymiana drzewostanów, aby uzyskać zgodność z siedliskiem – bez masowych wycinek

Wnosimy o odstąpienie od masowych, przyspieszonych wycinek drzewostanów sosnowych pod pretekstem ich natychmiastowej przebudowy. Zgadza się, że docelowo należy zwiększać udział gatunków liściastych, jednak proces ten powinien być prowadzony stopniowo i z poszanowaniem krajobrazu. Dojrzałe sosny stanowią ważny element lokalnego charakteru lasu, pełnią funkcje mikroklimatyczne i krajobrazowe, a ich nagłe usunięcie prowadzi do niszczenia krajobrazu i pogorszenia warunków siedliskowych. Apelujemy o prowadzenie przebudowy w sposób rozłożony w czasie, z wykorzystaniem odnowień naturalnych. Jest to szczególnie ważne w Lesie Komorowskim, ponieważ związane jest z tożsamością miejscowości, która powstała w otulinie lasu sosnowego.

4. Zamieranie sosny – konieczność obiektywnych kryteriów dla wycinek sanitarnych i pełnej transparentności

W kontekście obserwowanego w Nadleśnictwie Chojnów zamierania sosny spowodowanego długotrwałą suszą oczekujemy pełnej transparentności w zakresie przyczyn, skali oraz planowanego zakresu wycinek sanitarnych. Podkreślamy, że tego typu działania powinny być poprzedzone wnikliwą analizą fitosanitarną, a samorządy oraz społeczność lokalna powinny być informowane o konieczności ich przeprowadzenia z odpowiednim wyprzedzeniem. Wycinki sanitarne muszą obejmować wyłącznie drzewa rzeczywiście zamierające lub stanowiące zagrożenie, i powinny być stosowane jako ostateczność — a nie jako działanie prewencyjne prowadzone na dużą skalę. Oczekujemy, że Nadleśnictwo będzie prowadzić te prace w sposób transparentny, proporcjonalny, udokumentowany i ograniczony do niezbędnego minimum.

5. Retencja wody i pozostawianie biomasy

W związku z narastającą suszą oraz pogarszającym się bilansem wodnym wnosimy o podjęcie działań zwiększających odporność lasów na deficyt wody. W szczególności postulujemy: zwiększenie zasobów martwego drewna w lesie, objęcie szczególną ochroną lasów położonych przy ciekach wodnych i na terenach podmokłych a także wdrażanie działań wzmacniających wodochronną funkcję lasów. Martwe drewno oraz naturalna roślinność przy ciekach wodnych pełnią kluczową rolę w zatrzymywaniu wilgoci,

ograniczaniu erozji i stabilizowaniu mikroklimatu. Natomiast masowe wycinki prowadzą do szybkiego przesuszenia gleby, zwiększenia parowania i pogorszenia retencji wody, co w konsekwencji osłabia cały ekosystem leśny i zmniejsza jego odporność na zmiany klimatu.

6. Brak wycinek w okresie lęgowym ptaków

Wnosimy o nieprzeprowadzanie prac leśnych w okresie lęgowym ptaków, tj. od 1 marca do 15 października. Okres ten jest kluczowy dla zachowania populacji gatunków chronionych i pospolitych, które zakładają gniazda zarówno na drzewach, jak i w podszycie. Prowadzenie prac leśnych w tym czasie prowadzi do niszczenia gniazd, płoszenia ptaków oraz utraty lęgów, co stanowi naruszenie obowiązujących przepisów ochrony gatunkowej. Oczekujemy, że Nadleśnictwo będzie planować i realizować zabiegi gospodarcze w sposób zapewniający pełną ochronę okresu lęgowego.

Zobowiązuje się Przewodniczącą Rady Gminy do przekazania niniejszego stanowiska:

1. Ministrowi Klimatu i Środowiska;
2. Nadleśniczemu Nadleśnictwa Chojnów;
3. Leśniczemu Leśnictwa Podkowa Leśna;
4. Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych;
5. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Warszawie;
6. Radzie Gminy Nadarzyn;
7. Radzie Miejskiej w Brwinowie;
8. Radzie Miasta Milanówka;
9. Radzie Gminy Lesznowola;
10. Radzie Miejskiej w Piasecznie;
11. Radzie Miejskiej Konstancin-Jeziorna;
12. Radzie Miejskiej Góra Kalwaria;
13. Radzie Gminy Nadarzyn;
14. Radzie Gminy Raszyn;
15. Radzie Miejskiej w Tarczynie;
16. Radzie Gminy Prażmów;
17. Radzie Miejskiej w Błoniu;
18. Radzie Miejskiej w Ożarowie Mazowieckim;
19. Radzie Gminy Leszna;

20. Radzie Gminy Kampinos
21. Radzie Miejskiej w Warce;
22. Radzie Powiatu Grodzkiego;
23. Radzie Powiatu Grójeckiego;
24. Radzie Powiatu Pruszkowskiego;
25. Radzie Powiatu Warszawskiego Zachodniego;
26. Radzie Powiatu Piaseczyńskiego;
27. Radzie Miasta Podkowa Leśna;
28. Radzie Miasta Pruszkowa.